

จังหวัดระยอง

1. สถานการณ์ท่องเที่ยวของจังหวัด

จังหวัดระยองมีสถานที่เที่ยวหลากหลาย เหมาะแก่การท่องเที่ยวได้หลายรูปแบบ เป็นแหล่งโบราณคดี พิพิธภัณฑ์ สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำที่รวบรวมพันธุ์สัตว์น้ำนานาชนิดไว้มากมาย ไว้ให้ศึกษา เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางชายทะเลมีหมู่เกาะมากมาย เช่น อุทยานเขาแหลมหญ้า หมู่เกาะเสม็ด ซึ่งมีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติให้ความสนใจมาพักผ่อนเป็นจำนวนมาก และแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ เช่น วัดโขดทิมธาราม ซึ่งภายในอุโบสถมีภาพจิตรกรรมฝาผนัง และหลวงพ่อขาวที่เป็นที่เคารพสักการะบูชาของชาวระยอง และมีการจัดงานบุญชานมัสการประจำปี ในวันที่ 13-14 เมษายนของทุกปี

ปี 2551 เป็นปีที่มีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวตลอดทั้งปี เนื่องจากอยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร อาหารอร่อย สภาพบรรยากาศทั่วไปมีทะเลสวยงามเป็นธรรมชาติ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นิยมเที่ยวตามเกาะ นักท่องเที่ยวบางส่วนจะมาท่องเที่ยวมากขึ้นในช่วงเทศกาลต่างๆ และโครงการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง

ช่วงเวลาที่มียกนักท่องเที่ยวมากในปี 2551 คือ นักท่องเที่ยวนิยมมาเที่ยวในจังหวัดระยองตลอดทั้งปี บรรยากาศการท่องเที่ยวในไตรมาสที่ 1/2551 ค่อนข้างคึกคัก มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นจำนวนมาก เนื่องจากเป็นช่วงเทศกาลท่องเที่ยว ในเดือนมีนาคมแหล่งท่องเที่ยวบริเวณริมทะเลจะไม่คึกคักมาก เนื่องจากมีวันหยุดน้อย ในไตรมาสที่ 2 เดือนเมษายน-พฤษภาคม นักท่องเที่ยวส่วนมากเป็นลักษณะครอบครัวเพราะเป็นช่วงปิดเทอม ทำให้นักเที่ยวมีเข้ามาตลอดทั้งวันในเดือนเมษายน ส่วนเดือนกรกฎาคมในไตรมาสที่ 3 เป็นช่วงเทศกาลผลไม้ของจังหวัดทำให้บรรยากาศตามแหล่งท่องเที่ยวคึกคักมาก และในไตรมาสที่ 4 บรรยากาศแหล่งท่องเที่ยวค่อนข้างเงียบเหงาโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวต่างชาติ ผลมาจากการปิดสนามปิดสุวรรณภูมิทำให้นักท่องเที่ยวยกเลิกทัวร์ในการเดินทางมาเที่ยวในประเทศไทย แต่ถึงอย่างไรยังมีชาวต่างชาติที่ตกค้างยังทำให้บรรยากาศค่อนข้างคึกคักอยู่บ้าง รวมถึงนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาพักผ่อนช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ เนื่องจากเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง มีทะเลที่สวยงามเดินทางได้สะดวก อยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพมหานคร

อย่างไรก็ตามช่วงฤดูฝนจะมีนักท่องเที่ยวลดลง แต่จะมีนักท่องเที่ยวมากขึ้นในงานเทศกาลต่าง ๆ เช่น เทศกาลสัปดาห์บ้านฉาง เทศกาลผลไม้เดือนพฤษภาคม งานวันสุนทรภู่เดือนมิถุนายน มหกรรมอาหารทะเลเดือนธันวาคม

แหล่งท่องเที่ยวที่นิยมซื้อของฝากมาก ได้แก่

แหล่งท่องเที่ยว	สินค้าที่นักท่องเที่ยวชอบซื้อมากที่สุด
ตลาดบ้านเพ	อาหารทะเลสด กุ้งแห้ง กะปิ ปลาเค็ม ทูเรียนทอด
ร้านคุณพิมพ์	ทูเรียนทอด
เกาะเสม็ด	อาหารทะเล ผลไม้ต่าง ๆ เช่น ทูเรียน เงาะ มังคุด ระกำ
ตำบลเชิงเนิน	ข้าวเม่าทรงเครื่อง

2. โครงสร้างทั่วไปของผู้เดินทางเข้าไปท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัด

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีทั้งสิ้น 2,903 อย่าง แบ่งเป็นคนไทยร้อยละ 84 และชาวต่างประเทศร้อยละ 16 โดยมีกลุ่มคนไทยที่ค้างคืนร้อยละ 75 และชาวต่างประเทศค้างคืนร้อยละ 88

2.1 ภูมิลำเนาถิ่นที่อยู่อาศัย

คนไทยที่เดินทางมาระยอง ส่วนใหญ่มาจากภาคกลาง และกรุงเทพฯ ด้วยสัดส่วนร้อยละ 22 และ 57 ตามลำดับ ส่วนชาวต่างประเทศส่วนใหญ่จะมาจากประเทศในเอเชียและยุโรป ด้วยสัดส่วนร้อยละ 21 และ 53 ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ภูมิลำเนาของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวคนไทยที่มาระยอง ในปี 2551

จังหวัด	ภูมิลำเนา	คนไทย			ภูมิลำเนา	ต่างประเทศ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม
ระยอง	1. กรุงเทพฯ ฯ	63.73	54.47	56.79	1. ทวีปอเมริกา	7.02	16.50	15.32
	2. ภาคกลาง	22.88	21.37	21.75	2. ทวีปยุโรป	50.88	53.00	52.74
	3. ภาคตะวันตก	1.47	2.96	2.59	3. โอเชียเนีย	12.28	4.00	5.03
	4. ภาคตะวันออก	8.50	7.01	7.39	4. ทวีปเอเชีย	29.82	19.25	20.57
	5. ภาคเหนือ	2.12	6.36	5.29	5. ตะวันออกกลาง	-	7.25	6.35
	6. ภาคใต้	-	1.26	0.94	6. ทวีปแอฟริกา	-	-	-
	7. ภาคอีสาน	1.31	6.58	5.25				
	ยอดรวม (ร้อยละ)	100.00	100.00	100.00	ยอดรวม (ร้อยละ)	100.00	100.00	100.00
	ยอดรวม (คน)	613	1,833	2,446	ยอดรวม (คน)	57	400	457

2.2 เพศ อายุ อาชีพ รายได้

คนไทย

กลุ่มตัวอย่างคนไทยประกอบด้วยเพศหญิงและชายในสัดส่วนร้อยละ 54:46 ประมาณร้อยละ 90 เป็นผู้มีอายุต่ำกว่า 45 ปี ส่วนใหญ่เป็นแรงงานรับจ้าง (17%) ข้าราชการ-วิสาหกิจ (15%) และทำธุรกิจส่วนตัว (16%) ในด้านรายได้ ร้อยละ 92 ของกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้มีรายได้ต่ำกว่า 30,000 บาทต่อเดือน

ชาวต่างประเทศ

ชาวต่างประเทศที่มาจังหวัดระยอง ร้อยละ 63 เป็นเพศชาย กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 15:44 มีมากถึงร้อยละ 91 ของกลุ่มตัวอย่าง อาชีพของผู้เดินทางส่วนใหญ่คือ ข้าราชการ (6%) เจ้าของกิจการ (35%) และแรงงานรับจ้าง (33%) โดยทั้ง 3 กลุ่มมีสัดส่วนรวมกันถึงร้อยละ 74 ของกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 94 เป็นกลุ่มผู้มีรายได้ต่ำกว่า 40,000 เหรียญสหรัฐต่อปี

ตารางที่ 2 เพศ อายุ อาชีพของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวและนักทัศนจรคนไทยที่มาระยอง ในปี 2551

ระยอง	รายการ	คนไทย			ต่างประเทศ		
		นักทัศนจร	นักท่องเที่ยว	รวม	นักทัศนจร	นักท่องเที่ยว	รวม
เพศ	ชาย	48.29	44.74	45.63	68.42	62.50	63.24
	หญิง	51.71	55.26	54.37	31.58	37.50	36.76
	รวม (%)	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
อายุ	15-24 ปี	32.95	26.46	28.09	17.54	13.25	13.79
	25-34 ปี	39.97	42.50	41.86	38.60	57.00	54.70
	35-44 ปี	18.92	20.95	20.44	26.32	22.50	22.98
	45-54 ปี	6.36	7.64	7.32	12.28	3.75	4.81
	55-64 ปี	1.47	1.85	1.76	5.26	3.00	3.28
	65 ปีขึ้นไป	0.33	0.60	0.53	-	0.50	0.44
	รวม (%)	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ตารางที่ 2 เพศ อายุ อาชีพของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวคนไทยที่มาระยอง ในปี 2551 (ต่อ)

ระยอง	รายการ	คนไทย			ต่างประเทศ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม
อาชีพ	เจ้าของกิจการ	14.52	15.88	15.54	42.11	34.50	35.45
	ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	12.40	15.98	15.09	8.77	5.75	6.13
	พนักงานบริษัท	11.91	14.95	14.19	8.77	6.50	6.78
	แม่บ้าน	2.77	1.85	2.09	7.02	1.00	1.75
	นักเรียน นักศึกษา	27.41	21.06	22.65	10.53	5.25	5.91
	เกษียณ	0.82	0.82	0.82	1.75	1.00	1.09
	เกษตรกร	2.12	3.06	2.82	8.77	6.75	7.00
	แรงงานรับจ้าง	20.39	15.33	16.60	8.77	37.00	33.48
	อื่นๆ	7.67	11.07	10.22	3.51	2.25	2.41
	รวม (%)	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ตารางที่ 3 โครงสร้างด้านรายได้ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวคนไทยที่มาระยอง ในปี 2551

จังหวัด	รายได้ (บาทต่อปี)	ชาวไทย			รายได้ (US\$ ต่อปี)	ชาวต่างชาติ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	Total		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	Total
ระยอง	ไม่มีรายได้	14.36	14.24	14.27	1. less than USD 10,000 / Year	40.35	48.75	47.70
	น้อยกว่า 10,000	25.45	23.51	24.00	2. USD 10,000 – 14,999 / Year	17.54	11.00	11.82
	10,000-15,000	40.78	37.15	38.06	3. USD 15,000 – 19,999 / Year	17.54	20.75	20.35
	15,001-30,000	11.26	17.62	16.03	4. USD 20,000 – 39,999 / Year	19.30	14.25	14.88
	30,001-45,000	4.40	5.35	5.11	5. USD 40,000 – 59,999 / Year	1.75	3.50	3.28
	45,001-60,000	1.47	1.04	1.14	6. USD 60,000 – 79,999 / Year	0.00	1.50	1.31
	60,000-75,000	1.14	0.49	0.65	7. USD Over 80,000 / Year	3.51	0.25	0.66
	75,001-90,000	0.33	0.33	0.33				
	มากกว่า 90,000	0.82	0.27	0.41				
	รวม (%)	100.00	100.00	100.00	รวม (%)	100.00	100.00	100.00
ยอดรวม (คน)	613	1,833	2,446	ยอดรวม (คน)	57	400	457	

3. พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยว/พักผ่อนในแต่ละครั้ง

คนไทย

วัตถุประสงค์หลักของนักเดินทางที่มาเป็นการเดินทางเพื่อท่องเที่ยวร้อยละ 75 และเพื่อเยี่ยมญาติ/เพื่อนร้อยละ 7 โดยมีมากถึงร้อยละ 66 ของกลุ่มตัวอย่างที่เดินทางมาเที่ยวระยอง จังหวัดเดียว ประมาณร้อยละ 25 ของกลุ่มตัวอย่างไม่ได้ค้างคืน การมาเยือนจังหวัดระยอง ร้อยละ 54 เป็นการเดินทางครั้งแรกในปี 2551 สำหรับผู้ร่วมทางร้อยละ 37 เป็นการเดินทางมากับเพื่อน และร้อยละ 23 เดินทางมากับครอบครัว โดยส่วนใหญ่มีจำนวนผู้ร่วมทางมากกว่า 1-2 คน

ชาวต่างประเทศ

วัตถุประสงค์หลักร้อยละ 63 เป็นการเดินทางมาระยะของเพื่อท่องเที่ยว/พักผ่อน และมีประมาณร้อยละ 15 ที่เดินทางมาเยี่ยมญาติ สำหรับผู้ที่เดินทางมาเอง มีร้อยละ 7 ที่เดินทางมาติดต่อธุรกิจ โดยมีร้อยละ 48 ของกลุ่มตัวอย่างที่เดินทางมาเที่ยวระยองจังหวัดเดียว และอีกร้อยละ 30 เดินทางท่องเที่ยว 2-3 จังหวัด ร้อยละ 12 ของกลุ่มตัวอย่างไม่ได้ค้างคืน และร้อยละ 94 เป็นการเดินทางมาระยะของเป็นครั้งแรกในปี 2551 สำหรับผู้ร่วมทางร้อยละ 39 เป็นการเดินทางมากับเพื่อน และร้อยละ 15 เดินทางมากับครอบครัว ส่วนใหญ่มีจำนวนผู้ร่วมทาง 1-2 คน

ตารางที่ 4 พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของนักเดินทางชาวไทยและชาวต่างประเทศ (ร้อยละ)

ระยอง	รายการ	คนไทย			ต่างประเทศ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม
วัตถุประสงค์ ของ การท่องเที่ยว	1. ท่องเที่ยว/พักผ่อน	81.89	72.50	74.86	91.23	58.75	62.80
	2. ประชุม/อบรม/สัมมนา/ดูงาน	6.36	6.76	6.66	-	10.50	9.19
	3. ติดต่อธุรกิจ	3.43	7.31	6.34	3.51	7.75	7.22
	4. ปฏิบัติราชการ/ปฏิบัติงาน	2.77	2.51	2.58	1.75	0.75	0.88
	5. เยี่ยมญาติ/เพื่อน	4.24	8.24	7.24	3.51	16.25	14.66
	6. ชมนิทรรศการ/แสดงสินค้า	-	0.65	0.49	-	4.00	3.50
	7. ได้รับรางวัล	-	0.05	0.04	-	0.50	0.44
	8. ไหว้พระ ปฏิบัติธรรม	0.82	0.71	0.74	-	0.75	0.66
	9. อื่นๆ	0.49	1.25	1.06	-	0.75	0.66
	รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ตารางที่ 4 พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของนักเดินทางชาวไทยและชาวต่างประเทศ (ต่อ)

ระยง	รายการ	คนไทย			ต่างประเทศ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม
จำนวนจังหวัดที่ ท่องเที่ยว	1 จังหวัด	71.29	63.83	65.70	1.75	54.25	47.70
	2 จังหวัด	20.23	28.10	26.12	22.81	11.75	13.13
	3 จังหวัด	5.71	5.62	5.64	38.60	14.50	17.51
	4 จังหวัด	1.96	1.42	1.55	19.30	14.25	14.88
	5 จังหวัดขึ้นไป	0.82	1.04	0.98	17.54	5.25	6.78
	รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
จำนวนการเยี่ยม เยือน	จำนวน 1 ครั้ง	47.15	55.81	53.64	75.44	97.00	94.31
	จำนวน 2 ครั้ง	35.73	27.39	29.48	14.04	1.50	3.06
	จำนวน 3 ครั้ง	11.09	10.31	10.51	5.26	1.25	1.75
	จำนวน 4 ครั้ง	1.47	2.51	2.25	3.51	0.25	0.66
	จำนวน 5 ครั้งขึ้นไป	4.57	3.98	4.13	1.75	-	0.22
	รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
ผู้ร่วมทาง	คนเดียว	13.70	6.66	8.42	7.02	20.00	18.38
	เพื่อนหรือแฟน	35.73	38.73	37.98	57.89	36.50	39.17
	ครอบครัว	26.92	22.15	23.34	12.28	15.25	14.88
	ญาติ	4.57	10.20	8.79	1.75	14.50	12.91
	กลุ่มที่ทำงานร่วมกัน	16.97	21.44	20.32	14.04	10.50	10.94
	อื่น ๆ	2.12	0.82	1.14	7.02	3.25	3.72
	รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
จำนวนผู้ร่วม ทาง	จำนวน 1 คน	21.70	18.93	19.62	19.30	50.00	46.17
	จำนวน 2 คน	9.62	17.08	15.21	14.04	21.50	20.57
	จำนวน 3 คน	14.52	13.48	13.74	29.82	10.25	12.69
	จำนวน 4 คน	12.56	11.95	12.10	24.56	10.75	12.47
	จำนวน 5 คน	9.46	9.77	9.69	8.77	3.75	4.38
	จำนวน 6-10 คน	20.88	14.08	15.78	3.51	2.75	2.84
	จำนวนมากกว่า 10 คน	11.26	14.73	13.86	-	1.00	0.88
	รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

4. แรงจูงใจในการเดินทางและแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัด

แรงจูงใจสำคัญที่ดึงดูดให้นักทัศนกรไทยมาจังหวัดระยอง ได้แก่ ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และสถานที่ท่องเที่ยวตามลำดับ

สำหรับนักท่องเที่ยวไทยนั้น แรงจูงใจสำคัญที่มาจังหวัดระยอง คือ เวลาในการเดินทาง ระยะทาง และช่วงเทศกาล โดยปัจจัยทั้งสามสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวมาจังหวัดระยองได้มากกว่าร้อยละ 57

ส่วนนักทัศนกรชาวต่างประเทศ ร้อยละ 21 ตอบว่ามาจังหวัดระยอง เพราะมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ และร้อยละ 42 ตอบว่าเพราะใช้เวลาในการเดินทางไม่มาก

สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ แรงจูงใจที่สำคัญ ได้แก่ เวลาในการเดินทาง ระยะทาง และสถานที่ท่องเที่ยวตามลำดับ โดยปัจจัยทั้งสามสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวมาจังหวัดระยองมากกว่าร้อยละ 81

ตารางที่ 5 แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักเดินทางที่มาจังหวัดระยอง ในปี 2551

แรงจูงใจของการมาเที่ยว	นักทัศนกร		นักท่องเที่ยว	
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
สถานที่ท่องเที่ยว	10.77	21.05	13.48	21.00
มีความปลอดภัย	1.63	0.00	1.15	0.75
อาหารอร่อย	1.79	0.00	3.44	2.00
ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	17.46	7.02	12.55	2.50
ช่วงเทศกาล	3.92	0.00	15.93	3.50
การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว	1.31	5.26	2.56	2.50
สินค้าราคาถูก	4.57	1.75	4.15	6.50
ระยะทาง	8.65	12.28	19.64	24.25
เวลาในการเดินทาง	45.35	42.11	22.15	36.00
อื่นๆ	4.57	10.53	4.96	1.00
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00

สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดที่นักท่องเที่ยวนิยมไปเที่ยวมากที่สุด 3 อันดับแรก ทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ ได้แก่ ชายหาด น้ำตก ถ้ำ แหล่งช้อปปิ้ง และวัด ตามลำดับ

ตารางที่ 6 สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดที่นักท่องเที่ยวนิยมไปเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยว	กลุ่มตัวอย่าง	
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
วัด	9.52	10.65
พระราชวัง	0.00	0.00
แหล่งบันเทิงนันทนาการ	6.88	12.20
อุทยานแห่งชาติ	5.81	8.34
อุทยานประวัติศาสตร์	0.00	0.00
พิพิธภัณฑ์	0.00	0.00
ชายหาด น้ำตก ถ้ำ	55.71	38.53
แหล่งช้อปปิ้ง	19.39	24.51
สวนสัตว์ สวนสนุก	2.69	5.77
รวม	100.00	100.00

5. การประเมินคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวและสถานที่พักผ่อน

5.1 คุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว

จังหวัดระยองจัดว่าเป็นจังหวัดที่มีปัญหาตามแหล่งท่องเที่ยวไม่น้อย สำหรับชาวไทย แหล่งท่องเที่ยวที่มีปัญหามากที่สุดในจังหวัดระยอง คือ แหล่งบันเทิงนันทนาการ อุทยานแห่งชาติ วัด และชายหาด น้ำตก ถ้ำ สวนสัตว์/สวนสนุก แหล่งช้อปปิ้ง ส่วนนักท่องเที่ยวต่างชาติ จะพบปัญหามาก คือ แหล่งช้อปปิ้ง แหล่งบันเทิงนันทนาการ สวนสัตว์/สวนสนุก ชายหาด น้ำตก ถ้ำ อุทยานแห่งชาติ และวัด ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ปัญหาเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มาจังหวัดระยองในปี 2551

แหล่งท่องเที่ยว		ร้อยละของผู้มีปัญหาในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว	
		ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
ระยอง	วัด	3.43	16.30
	พระราชวัง	0.00	0.00
	แหล่งบันเทิงนันทนาการ	7.90	14.04
	อุทยานแห่งชาติ	6.74	19.66
	อุทยานประวัติศาสตร์	0.00	0.00
	พิพิธภัณฑ	0.00	0.00
	ชายหาด น้ำตก ถ้ำ	2.92	15.78
	แหล่งช้อปปิ้ง	4.50	13.43
	สวนสัตว์ สวนสนุก	10.58	25.66
	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	2,446	457

5.2 คุณภาพการให้บริการระบบขนส่งสาธารณะ

คุณภาพการให้บริการระบบขนส่งสาธารณะของจังหวัดระยองอยู่ในเกณฑ์ดี นักเดินทางชาวไทยที่มาจังหวัดระยอง ส่วนใหญ่คือร้อยละ 5.44 ของกลุ่มตัวอย่างตอบว่ามีปัญหาด้านการใช้รถประจำทาง/ รถสองแถว ร้อยละ 1.35 เรือโดยสาร ร้อยละ 1.39 แท็กซี่ และร้อยละ 1.23 รถมอเตอร์ไซด์ ส่วนนักเดินทางชาวต่างประเทศมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้บริการแท็กซี่ ร้อยละ 12.04 รถประจำทาง ร้อยละ 19.69 เรือโดยสาร ร้อยละ 14.44 และรถมอเตอร์ไซด์ ร้อยละ 7.44

ตารางที่ 8 ปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการระบบขนส่งสาธารณะของนักท่องเที่ยวที่มาจังหวัดระยองในไตรมาสที่ 2/2551

ระบบขนส่งสาธารณะ		ร้อยละของผู้มีปัญหาในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว	
		ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
ระยอง	รถประจำทาง/รถสองแถว	5.44	19.69
	เรือโดยสาร	1.35	14.44
	รถแท็กซี่/รถสามล้อ/แท็กซี่	1.39	12.04
	รถมอเตอร์ไซด์รับจ้าง	1.23	7.44
	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	2,446	457

5.3 คุณภาพการให้บริการสถานที่พักของจังหวัด

ในการประเมินการให้บริการของสถานที่พักแรมในจังหวัดระยอง ทั้งในด้านของ คุณภาพ ความสะอาด และสุขอนามัยอาหารของที่พักแรม พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ ประมาณร้อยละ 72 73 และ 75 มีความพอใจในระดับปานกลาง ตามลำดับ ที่เหลือเป็นระดับดี โดยไม่พึงพอใจมีร้อยละ 1 1 และ 2 ตามลำดับ สำหรับนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ส่วนใหญ่จะมีความ พึงพอใจในบริการของสถานที่พักในจังหวัดระยองระดับพอใช้ ร้อยละ 65 70 และ 48 ตามลำดับ และระดับดีในสัดส่วนร้อยละ 34 22 และ 19 ตามลำดับ โดยมีความไม่พึงพอใจในสุขอนามัย อาหารถึงร้อยละ 32 รองลงมาเป็นความสะอาดไม่พึงพอใจร้อยละ 8 และคุณภาพร้อยละ 1

ตารางที่ 9 การประเมินคุณภาพการให้บริการสถานที่พักของจังหวัดระยองในปี 2551

		นักท่องเที่ยว	
		ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
คุณภาพของที่พักแรม	แย่	0.68	0.77
	พอใช้	72.34	65.47
	ดี	26.98	33.76
	รวม	100.00	100.00
ความสะอาดของที่พักแรม	แย่	1.25	7.93
	พอใช้	72.74	69.82
	ดี	26.01	22.25
	รวม	100.00	100.00
สุขอนามัยของอาหารของที่พักแรม	แย่	2.22	32.48
	พอใช้	75.09	48.34
	ดี	22.70	19.18
	รวม	100.00	100.00

5.4 ข้อคิดเห็นของนักเดินทางด้านบริการของจังหวัด

ผลการสำรวจข้อคิดเห็นจากนักวิจัยภาคสนาม ผู้ประกอบการและผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดด้วยแบบสอบถาม พอสรุปประเด็นปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยว จังหวัดระยองได้ดังนี้

- ที่จอดรถบริเวณแหล่งท่องเที่ยว เช่น สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ ท่าเรือข้ามฝาก มีลานจอดรถไม่พอเพียงกับนักท่องเที่ยว

- การรอเรือข้ามเกาะใช้เวลานาน
- ห้องน้ำตามชายฝั่งไม่เพียงพอกับความต้องการ โดยเฉพาะในช่วงเทศกาล

วันหยุด

- การเมืองกับปัญหาเศรษฐกิจส่งผลให้นักท่องเที่ยวลดน้อยลงจากปีที่ผ่านมา
- ความไม่ซื่อสัตย์ของผู้ให้บริการ และการเอาเปรียบนักท่องเที่ยวในบางแหล่งท่องเที่ยว

6. โครงสร้างการใช้จ่าย

6.1 ค่าใช้จ่ายของคนไทยที่จัดการเดินทางเอง

นักเดินทางคนไทยที่จัดการเดินทางเอง ถ้าไม่ค้างคืนจะมีค่าใช้จ่ายในระหว่างท่องเที่ยวที่จังหวัดระยองเฉลี่ย 2,308 บาทต่อคนต่อวัน ค่าใช้จ่ายหลักมี 4 รายการ คือ ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (29%) อาหารและเครื่องดื่ม (33%) ค่าพาหนะภายในจังหวัด (31%) และค่าใช้จ่ายอื่นๆ (1%)

สำหรับนักท่องเที่ยวที่มีการค้างคืนในจังหวัดระยอง ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันจะอยู่ที่ 1,722 บาท ค่าใช้จ่ายหลักได้แก่ ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (17%) อาหารและเครื่องดื่ม (26%) ค่าที่พักภายในจังหวัด (26%) ค่าพาหนะเดินทางภายในจังหวัด (22%)

6.2 ค่าใช้จ่ายของคนไทยที่มาอยู่กับบริษัทนำเที่ยว

นักท่องเที่ยวที่ไม่ได้ค้างคืนที่ระยอง จะมีค่าใช้จ่ายในระหว่างท่องเที่ยวที่จังหวัดระยองเฉลี่ย 1,730 บาทต่อคนต่อวัน ค่าใช้จ่ายหลักมี 4 รายการ คือ ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (31%) อาหารและเครื่องดื่ม (22%) ค่าพาหนะภายในจังหวัด (12%) และค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง (26%)

นักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันจะ 1,793 บาท โดยมีค่าใช้จ่ายหลัก คือ ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด (27%) ค่าที่พัก (27%) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (15%) และค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (17%)

6.3 ค่าใช้จ่ายของชาวต่างประเทศที่จัดการเดินทางเอง

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันจะอยู่ที่ 2,606 บาทรายการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวที่ไม่ค้างคืนมี 4 รายการหลัก ได้แก่ ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (30%) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (32%) ค่าพาหนะภายในจังหวัด (23%) และค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง (7%)

สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีการค้างคืนในจังหวัดระยอง ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันจะอยู่ที่ 2,364 บาท ค่าใช้จ่ายหลัก ได้แก่ ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (16%) อาหารและเครื่องดื่ม (26%) ค่าที่พักภายในจังหวัด (28%) และ ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด (21%)

6.4 ค่าใช้จ่ายของชาวต่างประเทศที่มาพักที่พักร

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันจะอยู่ที่ 1,516 บาทต่อคนต่อวัน รายการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวที่ค้างคืนมี 4 รายการหลัก ได้แก่ ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (24%) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (17%) ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด (21%) และค่าที่พัก (31%)

ตารางที่ 10 แสดงค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนของนักท่องเที่ยว นักทัศนาจร จำแนกตามหมวดค่าใช้จ่ายต่างๆ ปี 2551

ค่าใช้จ่ายในจังหวัดระยอง	จัดการเดินทางมาเอง(ร้อยละ)				จัดการเดินทางมาที่บริษัทนำเที่ยว(ร้อยละ)			
	นักทัศนาจร		นักท่องเที่ยว		นักทัศนาจร		นักท่องเที่ยว	
	ไทย	ต่างประเทศ	ไทย	ต่างประเทศ	ไทย	ต่างประเทศ	ไทย	ต่างประเทศ
1. ค่าเสื้อผ้า อุปกรณ์การเดินทาง	2.19	6.98	3.00	1.89	5.14	0.00	4.16	0.32
2. ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด	30.89	22.71	22.25	21.19	11.71	0.00	27.19	20.56
3. ค่าที่พัก	0.00	0.00	25.87	27.56	0.00	0.00	27.21	31.30
4. ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	33.33	31.62	25.87	26.30	22.20	0.00	15.41	16.90
5. ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก	28.71	29.83	16.86	15.77	30.69	0.00	17.14	24.03
6. ค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง	2.69	6.98	3.08	6.19	25.55	0.00	4.88	6.90
7. ค่าบริการท่องเที่ยวภายในจังหวัด	0.89	1.88	1.07	0.51	2.28	0.00	2.29	0.00
8. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	1.29	0.00	1.99	0.59	2.43	0.00	1.72	0.00
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	0.00	100.00	100.00
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย/คน/วัน	2,307.63	2,606.49	1,722.33	2,363.81	1,730.53	0.00	1,792.79	1,516.14
ระยะพำนักเฉลี่ย(วัน)			2.71	3.43			3.33	3.17

7. ระยะเวลาในการพำนัก

ผู้ที่จัดการเดินทางเองและค้างคืน มักใช้เวลาพำนักที่ระยองเฉลี่ย 2.71 วันสำหรับชาวไทย และ 3.43 วันสำหรับชาวต่างประเทศ ส่วนผู้ที่เดินทางมากับบริษัทจัดนำเที่ยว โดยเฉลี่ยชาวต่างประเทศใช้เวลาพำนัก 3.17 วัน และ 3.33 วันสำหรับคนไทย

8. โอกาสที่จะกลับมาเยือนจังหวัดระยอง

ผู้เดินทางทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการเดินทางมาเยือนระยอง โดยมีร้อยละ 92.2 ของนักท่องเที่ยวชาวไทย และร้อยละ 77.5 ของชาวต่างชาติที่กลับมาเยือนจังหวัดนี้อีกภายใน 3 ปี

จังหวัดท่องเที่ยว	ชาวไทย			ชาวต่างชาติ		
	มา	ไม่มา	จำนวนตัวอย่าง	มา	ไม่มา	จำนวนตัวอย่าง
ระยอง	92.19	7.81	2,446	77.46	22.54	457

.....